

KUPARI STANDARDI 0,016 mol/l

Päiväys: 23.1.2012

Edellinen päiväys: -

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste****1.1.1 Kauppanimi**

KUPARI STANDARDI 0,016 mol/l

1.1.2 Tunnuskoodi

FF544 1 L

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**1.2.1 Käyttötarkoitus**

MP0112 - Laboratoriokäyttö: T&K-laboratoriokäyttö

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

Oy FF-Chemicals Ab

Katuosoite

Teollisuustie 4

Postinumero ja -toimipaikka

90830 Haukipudas

Puhelin

08 5563 193

Telefax

08 5563 194

Sähköposti

ffc@ff-chemicals.fi

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

Hätäpuhelinnumero 112, yleinen hätänumero. (09) 471977 tai (09) 4711 (keskus), Myrkytystietokeskus/HUS, Tukholmankatu 17, 00290 HELSINKI, tai PL 790, 00029 HUS.

2. VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus**

Tuote on valmiste. Terveydelle vaarallisten vaikutusten tiedot perustuvat sen aineosiin.

1272/2008 (CLP)

Aquatic Chronic 2, H411

67/548/EEC - 1999/45/EC

N; R51/53

2.2 Merkinnät**1272/2008 (CLP)**

GHS09

Vaaralausekkeet

H411

Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Turvalausekkeet

P273

Vältettävä päästämistä ympäristöön.

P391

Valumat on kerättävä.

P501

Hävitä sisältö/pakkaus [ ].

2.3 Muut vaarat**3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA****3.2 Seokset****Vaaraa aiheuttavat aineosat****CAS/EY-numero ja rek.nro**

7758-99-8

Aineosan nimi

Kupari(II)sulfaatti

Pitoisuus

0,4%

LuokitusAcute Tox.4; H302, Eye Irrit.2;H319, Skin Irrit.2;H315, Aquatic Acute.1;H400, Aquatic Chronic.1; H410
Xn;R22, Xi;R36/38, N;R50/53

KUPARI STANDARDI 0,016 mol/l

Päiväys: 23.1.2012

Edellinen päiväys: -

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

- 4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**
- 4.1.2 Hengitys**
Jos tuotetta on hengitetty, potilas siirretään raittiiseen ilmaan.
- 4.1.3 Iho**
Huuhdeltava vedellä. Riisuttava likaantunut vaatetus ja kengät.
- 4.1.4 Roiskeet silmiin**
Roiskeet huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä.
- 4.1.5 Nieleminen**
Juotava 1 tai 2 lasillista vettä. Otettava yhteyttä lääkäriin, mikäli esiintyy oireita.
- 4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet**
tietoja ei ole käytettävissä
- 4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet**

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

- 5.1 Sammutusaineet**
- 5.1.1 Sopivat sammutusaineet**
Käytä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä.
- 5.1.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä**
Ei erityisiä rajoituksia.
- 5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat**
Ei palavaa.
- 5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet**
Tulipalossa käytettävä paineilmalaitetta.
- 5.4 Muita ohjeita**
Estettävä sammutusvesien pääsy saastuttamaan pinta- tai pohjavesijärjestelmiä.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**
Evakuoitava henkilökunta turvallisiin alueisiin. Vältettävä höyryjen/huurun/kaasun hengittämistä.
- 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet**
Ei saa tyhjentää viemäriverkostoon.
- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet**
Jätettä ei saa päästää viemäriin. Suuret vuodot pitää koota mekaanisesti (poistaa pumppaamalla) hävittämistä varten. Kootaan vuoto, imeytetään se palamattomaan imeytysaineeseen (esim. hiekkaan, maahan, piimaahan, vermikuliittiin) ja siirretään astiaan paikallisten/kansallisten säädösten mukaisesti hävittämistä varten (katso kohta 13). Saastunut alue puhdistetaan.
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin**

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Noudatettava etiketin ohjeita.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
Säilytettävä tiiviisti suljettuna.
- 7.3 Erityinen loppukäyttö**

KUPARI STANDARDI 0,016 mol/l

Päiväys: 23.1.2012

Edellinen päiväys: -

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Valvontaa koskevat muuttujat****8.1.1 HTP-arvot**7758-98-7 Kupari(II)sulfaatti 0,5 mg/m³ (8 h)
Mn**8.2 Altistumisen ehkäiseminen****8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**

Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti. Pestävä kädet käsittelyn jälkeen. Varottava aineen joutumista silmiin, iholle tai vaatteisiin.

8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**8.2.2.1 Hengityksensuojaus**

Ei tarvetta, paitsi aerosolin muodostuksessa.

8.2.2.2 Käsiensuojaus

Suojakäsineet Valittujen suojakäsineiden tulee olla EU-direktiivin 89/686/ETY ja siitä johdetun standardin EN 374 mukaisia.

8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus

Suojalasit

8.2.2.4 Ihonsuojaus

Suojavaatteet tulee valita työpaikkakohtaisesti ja riippuen vaarallisen aineen pitoisuudesta ja käsitellyistä määristä.

8.2.3 Ympäristöaltistumisen torjuminen

Estettävä tuotteen pääsy viemäriin. Ei saa päästää ympäristöön likaamaan pohjavesistöä.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot****9.1.1 Olomuoto**

Neste, sininen

9.1.2 Haju

hajuton

9.1.3 Hajukynnys

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.4 pH

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.5 Sulamis- tai jäätymispiste

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.6 Kiehumispiste ja kiehumisalue

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.7 Leimahduspiste

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.8 Haihtumisnopeus

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.9 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.10 Räjähdysominaisuudet**9.1.10.1 Alempi räjähdysraja**

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.10.2 Ylempi räjähdysraja

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.11 Höyrynpaine

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.12 Höyryntiheys

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.13 Suhteellinen tiheys

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.14 Liukoisuus (liukoisuudet)**9.1.14.1 Vesiliukoisuus**

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.14.2 Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.15 Jakautumiskerroin: n-oktanol/vesi

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.16 Itsesyttymislämpötila

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.17 Hajoamislämpötila

Tietoa ei ole käytettävissä.

9.1.18 Viskositeetti

Tietoa ei ole käytettävissä.

KUPARI STANDARDI 0,016 mol/l

Päiväys: 23.1.2012

Edellinen päiväys: -

9.1.19	Räjähätvyys	Tietoa ei ole käytettävissä.
9.1.20	Hapettavuus	Tietoa ei ole käytettävissä.
9.2	Muut tiedot	

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1	Reaktiivisuus	Vaarallisia reaktioita ei tunneta normaaleissa käyttöolosuhteissa.
10.2	Kemiallinen stabiilisuus	Tuote on kemiallisesti pysyvä.
10.3	Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus	Tietoja ei ole saatavissa.
10.4	Vältettävät olosuhteet	Tietoja ei ole saatavissa.
10.5	Yhteensopimattomat materiaalit	Tietoja ei ole saatavissa.
10.6	Vaaralliset hajoamistuotteet	Tietoja ei ole saatavissa.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1	Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista	Tiedot koskevat pääaineosaa.
11.1.1	Välitön myrkyllisyys	LD50/ihon kautta/rotta =960 mg/kg
11.1.2	Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys	tietoja ei ole käytettävissä
11.1.3	Herkistyminen	tietoja ei ole käytettävissä
11.1.4	Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset	Ei luokiteltu ihmiselle syöpää aiheuttavaksi.
11.1.5	Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen	Ainetta tai seosta ei ole luokiteltu erityiseksi kohde-elimessä ilmeneväksi myrkyksi, kerta-altistuminen.
11.1.6	Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen	Ainetta tai seosta ei ole luokiteltu erityiseksi kohde-elimessä ilmeneväksi myrkyksi, toistuva altistuminen.

12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1	Myrkyllisyys	
12.1.1	Myrkyllisyys vesielioille	LC50/96t/kirjolohi = 0,11 mg/l LC50/48t/vesikirppu (daphnia) =0,02 mg/l
12.2	Pysyvyys ja hajoavuus	
12.2.1	Biologinen hajoavuus	Tietoa ei ole käytettävissä.
12.2.2	Kemiallinen hajoavuus	Tietoa ei ole käytettävissä.
12.3	Biokertyvyys	Tietoa ei ole käytettävissä.
12.4	Liikkuvuus maaperässä	Tietoa ei ole käytettävissä.

KUPARI STANDARDI 0,016 mol/l

Päiväys: 23.1.2012

Edellinen päiväys: -

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**12.6 Muut haitalliset vaikutukset**

Ei saa päästää maaperään tai pinta- tai pohjaveteen.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

Hävitettävä kuten käyttämätön tuote.

13.2 Jätteet jäännöksistä/käyttämättömistä tuotteista

Jätteet on toimitettava hyväksytyyn jätteidenkäsittelylaitokseen.

14. KULJETUSTIEDOT

	Maakuljetukset ADR/RID	Merikuljetukset IMDG/IMO	Ilmakuljetukset ICAO/IATA
14.1 YK-numero	3082	3082	
14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	YMPÄRISTÖLLE VAARALLINEN AINE,NESTEMÄINEN, N.O.S. (KALIUMPERMANGANAATTI)	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID,N.O.S. (POTASSIUM PERMANGANATE)	
14.3 Kuljetuksen vaaraluokka	9	9	
14.4 Pakkausryhmä	III	III	
14.5 Ympäristövaarat			
Muut tiedot			

14.6 Erityiset varoimet käyttäjälle**14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti****15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**

HTP-aine

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Direktiivi 96/82/EY koskee

Ympäristölle vaarallinen

9a

Määrä 1: 100 t

Määrä 2: 200 t

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi**16. MUUT TIEDOT****16.4 Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa**

Laskennalliset tulokset

ASETUS (EY) N:o 1272/2008

16.5 Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista

R51/53

Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

KUPARI STANDARDI 0,016 mol/l

Päiväys: 23.1.2012

Edellinen päiväys: -

16.6 Työntekijöiden koulutus

Järjestettävä riittävästi tietoja, ohjeita ja koulutusta käyttäjille.

16.7 Käyttörajoitukset

Huomioitava työssä olevien nuorten ihmisten suojelua koskeva direktiivi 94/33/EY.

16.8 Lisätiedot

Oy FF-Chemicals Ab puh 08 5563 193
ffc@ff-chemicals.fi

Tämän käyttöturvallisuustiedotteen tiedot ovat parhaan tietämyksemme mukaan oikeita laatimispäivänä eikä niitä saa käsittää takuiksi tai laatuspesifikaatioksi.